

Titulació	Tipus	Curs
Geografia, Medi Ambient i Planificació Territorial	OP	4

Professor/a de contacte

Nom: Maria Asuncion Blanco Romero

Correu electrònic: asuncion.blanco@uab.cat

Equip docent

Inmaculada Diaz Soria

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Per realitzar aquesta assignatura cal tenir un domini de català i/o castellà igual o superior al nivell B2

Tenir una idea general de què passa avui dia arreu pel que fa a àmbits com el turisme i problemàtiques diverses relacionades, recursos de planificació més rellevants, què s'hi fa arreu a nivell turístic, actualitat en general, geografia, etc. En altres paraules, tenir una mica de cultura general i seguir mínimament l'actualitat, general i també turística.

Objectius

- Entendre la realitat actual del turisme i com planificar i gestionar.
- Relacionar el concepte de desenvolupament local amb el creixement del turisme i entendre com aquest té un paper cabdal.
- Diagnosticar i entendre els mecanismes bàsics de la gestió dels recursos turístics, la planificació territorial i els impactes positius i negatius que es poden derivar.
- Conèixer en termes bàsics els principals plantejaments que guien la intervenció actual sobre les destinacions turístiques (sostenibilitat, qualitat, concertació ...).
- Identificar els principals enfocaments de la planificació de les destinacions turístiques i les eines territorials associades (ordenació del territori, gestió ambiental ...).

- Esbossar estratègies globals d'actuació turística en funció del tipus de destinació i la problemàtica plantejada.
- Utilitzar les eines bàsiques a la seva disposició per localitzar les dades rellevants i les fonts d'informació adequades (hemeroteques, biblioteques, Internet, etc.) per configurar una part de la seva pròpia recopilació de materials.
- Sintetitzar la informació, aplicar els coneixements adquirits i presentar-los adequadament, depenent del que es requereix per a la seva avaluació (informe, treball, examen, etc.).

Resultats d'aprenentatge

1. KM33 (Coneixement) Incorporar els mecanismes bàsics de la gestió de recursos turístics, la planificació territorial i els impactes positius i negatius que se'n puguin derivar.
2. KM34 (Coneixement) Enumerar la normativa bàsica territorial, ambiental i urbana corresponent a cada administració responsable, respecte a Catalunya.
3. SM25 (Habilitat) Avaluar les polítiques d'alleujament i adaptació als processos de canvi global.
4. SM25 (Habilitat) Avaluar les polítiques d'alleujament i adaptació als processos de canvi global.

Continguts

Els continguts de l'assignatura estan formats per dues gran línies complementàries.

Una línia de contextualització del fenomen turístic, la seva evolució recent, la relació entre turisme, patrimoni i territori. Anàlisi dels tipus de recursos i modalitats turístiques i la seva implicació en el desenvolupament local dels territoris i societats que el desenvolupen.

En segon lloc, una línia de coneixement i anàlisi dels impactes derivats d'aquesta indústria, les sinergies que provoca (positives i negatives), i la necessitat de planificació estratègica i territorial, a través dels mecanismes de gestió i correcció.

Cadascun dels aspectes a tractar seran il·lustrats a partir d'estudis de cas, exemples d'aquestes dinàmiques i realitats territorials i sectorials.

Tema 1. Evolució del turisme, perspectives i tradicions de planejament.

Tema 2. Modalitats i espais turístics.

Tema 3. El turisme com a eina per al desenvolupament local. Oportunitats i controvèrsies.

Tema 4. La producció social de l'espai turístic posfordista. Crisis, turistificació i canvi global.

Tema 5. El turisme i la planificació estratègica. Escales de regulació i gestió

A començament de l'assignatura hi haurà a disposició de l'alumnat el cronograma de l'assignatura i el programa detallat a través de l'Aula Moodle, amb el desplegament del temari, les dates de les sessions en què es faran les pràctiques d'aula, la sortida de camp, les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels diferents treballs.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Debat	4	0,16	KM33
Explicació exercicis pràctics	7	0,28	KM34
Exposició del temari	30	1,2	KM33, KM34, SM25
Exposició oral de treballs (estudi de cas)	1	0,04	KM33, SM25
Treball de camp en sistema de Aprenentatge basat en reptes	8	0,32	KM33, SM25
Tipus: Supervisades			
Exercicis pràctics d'aula	25	1	KM33, KM34, SM25
Tipus: Autònomes			
Treball d'estudi i exercis tutoritzats individualment	75	3	KM33, KM34, SM25

Activitats dirigides: sessions presencials per explicar el temari i per a la revisió a l'aula dels exercicis efectuats al llarg del curs (teoria, pràctiques d'aula, sortida de camp, etc.)

Activitats supervisades: revisió dels exercicis proposats com a eina d'avaluació i que estaran disponibles a la plataforma virtual de l'assignatura.

Activitats autònomes: tot allò que caldria fer per compte de l'estudiantat de cara a la preparació de l'assignatura. Inclou la consulta de material divers (articles, informes, etc.) disponible a la plataforma virtual de l'assignatura, així com també de bibliografia especialitzada, tant la més general com la que puntualment es vagi citant.

L'equip docent no segueix cap manual de turisme, malgrat haver-n'hi diversos d'excel·lents en el mercat. Es podrà fer servir qualsevol material adequat, com per exemple, articles de diari, de revistes de premsa, webs especialitzades, etc.

En aquesta assignatura no es permetrà un ús sexista del llenguatge a les contribucions orals i escrites de l'alumnat.

Aquesta assignatura té sortida de camp. En les sortides de camp s'aplicarà el Protocol de Sortides de Camp de la Facultat. L'alumnat tindrà accés a documentació específica sobre seguretat en activitats desenvolupades fora del campus de la UAB que caldrà conèixer i acceptar.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Preparació prèvia del treball de camp (obligatori)	10%	0	0	KM33, KM34, SM25

Presentació oral projecte estratègic	20%	0	0	KM33
Treball de camp	20%	0	0	KM33, KM34, SM25
1 informe escrit de pla estratègic	20%	0	0	KM33, KM34, SM25
1 pòster del projecte de pla estratègic	10%	0	0	KM33
2 pràctiques d'aula (amb presencialitat obligatòria)	20%	0	0	KM33, KM34, SM25

Aquesta assignatura/mòdul no preveu el sistema d'avaluació única.

L'avaluació de l'assignatura es concreta de la següent forma:

- 2 pràctiques amb un caràcter eminentment pràctic (voluntàries, però obligatòriament realitzades a l'aula) i relacionades amb el temari. El seu pes en la nota final és d'un 10% cadascuna d'elles (20% total) (individuals).
- 1 exercici d'un apartat d'un pla estratègic turístic a presentar en format pòster (10%) i informe escrit (20%). Es considerarà com a prova avaluativa final (en grup)
- 1 exposició oral del projecte de pla estratègic: 20% (avaluable individualment i en grup)
- 1 sortida de camp (20%) i la preparació prèvia vinculada (10%) (en grup)

El lliurament de les activitats pràctiques tenen un caràcter optatiu, no així la presencialitat obligatòria a classe per desenvolupar-les.

Les activitats no lliurades no es podran recuperar si no s'han presentat, a continuació s'explica amb detall.

La programació de les proves d'avaluació no es podrà modificar (tret de casos excepcionals justificats).

Els estudiants Erasmus que demanin avançar un examen han de presentar al professor/a un document escrit de la seva universitat d'origen que justifiqui la seva sol·licitud.

Requisits per a l'avaluació (1ª convocatòria)

- Obtenir a l'exercici del pla estratègic i la seva presentació una nota mínima de 5, per tal de fer promig amb les altres parts de l'avaluació. En cas de no complir aquest requisit, aquesta nota no podrà ser compensada amb una altra i caldrà presentar-se a la recuperació.
- No hi ha obligació d'una puntuació mínima en les pràctiques i la que s'obtingui comptarà per a la ponderació de la nota final de l'assignatura. Això vol dir que poden no fer-se, amb el risc, però, que després la resta de notes no siguin suficients per superar l'assignatura. Cal tenir en compte que l'optativitat de les pràctiques té un "preu": l'assistència a les sessions de les pràctiques d'aula és obligatòria i s'han de lliurar dins el període establert (que s'anunciarà a inici de curs). Quan aquest hagi acabat no seran admeses.

Requisits per a la recuperació

- La no realització dels exercicis pràctics del pla estratègic comportarà que l'alumnat s'hagi de presentar a la recuperació. És a dir, malgrat la possibilitat "matemàtica" que l'estudiantat aprovi havent lliurat les pràctiques i assistit a totes les sessions d'aula, no serà així sense dita prova.
- En cas que no s'obtingui la nota mínima exigida a l'exercici final, la persona afectada caldrà que es presenti a la recuperació. La resta de notes es guardaran per a la qualificació final.
- Pel que fa a les pràctiques, només s'acceptarà la recuperació (o millora de nota) d'una, sempre i quan s'hagi lliurat en el termini establert al llarg del semestre. És a dir, enlloc de les pràctiques, la reavaluació no implica poder lliurar-ne una que abans no s'hagi fet.
- D'altra banda no es preveu cap altre mecanisme d'avaluació "alternatiu" (presentació d'un treball, ressenyes de lectures, etc.).
- L'exposició oral i la sortida de camp no podran ser reavaluades o recuperades.

Segons normativa de la UAB, per participar en el procés de recuperació s'ha d'haver obtingut una qualificació mínima en la mitjana de l'assignatura no superior al 3,5. (Aquestes condicions s'adapten a la normativa sobre l'avaluació de la UAB en el l'Article 112 ter. La recuperació http://www.uab.cat/doc/Modificacio_normativa_academica_CG120717).

Consideració de "No Avaluable"

D'acord amb la Normativa Acadèmica aprovada, i modificada pel Consell de Govern en data del dia 19 de març de 2015, la consideració de NO AVALUABLE en aquesta assignatura s'aplicarà a tot aquell estudiantat que no entregui els elements que formen part del pla estratègic (informe, pòster, exposició oral), i ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total.

La còpia o plagi de qualsevol activitat mereixerà la qualificació de suspès i no es podrà recuperar. La còpia o plagi de material, en qualsevol de les activitats, constitueixen un delictes que serà sancionat amb un zero a l'activitat. En cas de reincidència es suspendrà tota l'assignatura. Recordem que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi sense citar les fonts, siguin paper o en format digital. Veure documentació sobre "plagi" a: http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0. Aquells actes d'avaluació en què hi hagi hagut irregularitats no són recuperables.

Procediment de revisió de les qualificacions

En el moment de realització de cada activitat avaluativa, s'informarà l'alumnat (a través de Moodle i a classe) del procediment i data de revisió de les qualificacions.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia (com si fos una referència bibliogràfica), especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

L'equip docent de l'assignatura no segueix cap manual en concret. Per a informació específica sobre qualsevol tema de l'assignatura, l'estudiant haurà de consultar-ho directament amb ell i se li proporcionarà referències en forma d'article de premsa, de revista acadèmica, web, llibres i manuals de referència, etc.

Al llarg del curs, a cada tema es proporcionarà la bibliografia adequada a través del moodle de l'assignatura.

Bibliografia bàsica

Aymerich, Ramon (2021). *La fàbrica de turistes. El país que va canviar la indústria pel turisme*. Edit. Pòrtic

Blanco, Francisco Javier (2020). *Antes de pulsar el botón de reinicio. Retos de la reconstrucción del turismo global tras la covid-19*. Editorial Conciencia.

Blanco-Romero, Asunción; Blázquez-Salom, Macià; de la Calle, Manuel; Fernández Tabales, Alfonso; García Hernández, María; Lois González, Rubén. C.; Mínguez García, M. Carmen; Navalón García, Rosario; Navarro Jurado, Enrique, & Troitiño Torralba, Libertad. (2021). *Diccionario de turismo*. Cátedra, Madrid.

Cañada, Ernest. & Murray, Ivan. (2019). *Turistificación global. Perspectivas críticas en turismo*. Editorial Icaria.

López Palomeque, Francisco; Vera Rebollo, J. Fernando; Torres Delgado, Anna & Ivars Baidal, Josep A. (2022). *El turismo, ¿fin de época?. Desafíos de España como destino turístico en un nuevo escenario*. Edit. PUV. Universitat de València.

Simancas, Moises. (coord.). *Planificación y gestión territorial del turismo*. Editorial Síntesis, Madrid.

Vera Rebollo, J. Fernando (coor); López Palomeque, Francisco; Marchena, Manuel; Antón, Salvador (2011). *Análisis territorial del turismo y planificación de destinos turísticos*. Valencia. Tirant lo Blanch.

Bibliografia complementària

Alba Sud (diversos anys). *Policy Brief*. <https://www.albasud.org/publicaciones/es/13/policy-brief>

ANTÓN CLAVÉ, Salvador & GONZÁLEZREVERTÉ, Francesc. (2005). *Planificación territorial del turismo*. Barcelona, UOC.

BLANCO-ROMERO, Asunción; BLÁZQUEZ-SALOM, Macià; DE LA CALLE, Manuel; FERÁNDEZ TABALES, Alfonso; GARCÍA HERNÁNDEZ, María; LOIS GONZÁLEZ, Rubén.C.; MÍNGUEZ GARCÍA, M.Carmen.; NAVALÓN GARCÍA, Rosario; NAVARRO JURADO, Enrique, & TROITIÑO TORRALBA, Libertad. (2021). *Diccionario de Turismo*. Cátedra, Madrid.

BLANQUER, David V. (dir) (2002). *La ordenación y gestión del territorio turístico*. Valencia, Tirant lo Blanch.

BLÁZQUEZ-SALOM, Macià & MURRAY, Ivan. (2010). Una geohistoria de la turistización de la Islas Baleares. *El periplo sustentable*, 18, p. 69-118.

BLÁZQUEZ-SALOM, Macià & YRIGOY, Ismael. (2016). La planificación del turismo en áreas litorales en España?. En Simancas, M. (coord.). *Planificación y gestión territorial del turismo*. Editorial Síntesis, Madrid, pp. 175-203.

CÀNOVES, Gemma.; BLANCO-ROMERO, Asunción; PRATS, Josep Maria & VILLARINO, Montserrat. (eds.). *Turismo de interior en España. Productos y dinámicas territoriales*. València:Publicacions de la Universitat de València. Colección de Desarrollo Territorial, número 19.

CAÑADA, E. i MURRAY, I. (2019). *La turistificación global. Perspectivas críticas en turismo*. Barcelona:Icaria.

FERNÁNDEZ TABALES, Alfonso. (dir) (2003). *Manual de Gestión Local del Turismo*. Sevilla, Turismo de la Provincia de Sevilla.

IVARS, Josep. (2003). *Planificación turística de los espacios regionales en España*. Síntesis. Madrid.

ORGANIZACIÓN MUNDIAL DEL TURISMO (1999). *Desarrollo Turístico Sostenible: Guía para Planificadores Locales*. Madrid, OMT.

PAGE, S.J. (2025). *Tourism management*. Routledge. 7th Edition

RULLAN, Onofre. (2010). Las políticas territoriales en las Islas Baleares. *Cuadernos geográficos* , 47 (2010-2), p. 403-428.

SOCIAS CAMACHO, J. M. (2001). *La ordenación de las zonas turísticas litorales*. Madrid: Universidad Carlos III de Madrid. Instituto Pascual Madoz: Boletín Oficial del Estado.

TROITIÑO, Miguel Ángel & GARCÍA, J.S. & GARCÍA, María. (coord.). *Destinos turísticos: viejos problemas, ¿nuevas soluciones?*. Cuenca. Ediciones de la Universidad de Castilla-La Mancha, p. 587-624.

VALLS, Joan Francesc (2005). *Gestión de destinos turísticos sostenibles*. Barcelona, Gestión 2000.

Programari

Cap especialment, excepte les eines office habituals i alguna eina SIG.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAUL) Pràctiques d'aula	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(PCAM) Pràctiques de camp	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català/Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt